

М. І. Мельник, О. В. Кушнірецька

Просторовий розвиток індустріальних парків у контексті метрополізації

У сучасних умовах глобальної економічної інтеграції та інституційних трансформацій найбільш значущими процесами організації просторового розвитку є процеси метрополізації. Наголошено, що формування та розвиток міст-метрополій як потужних полюсів економічного зростання, поширення їх впливу на соціально-економічний розвиток прилеглих територій є необхідними передумовами побудови обґрунтованих та ефективних механізмів просторової політики розвитку регіонів. Обґрунтовано, що розвиток просторової організації бізнесу і вибір її оптимальних форм в умовах метрополізації є одним з основних чинників конкурентоспроможності регіональної економіки, оскільки сприяє локалізації ділової активності, формуванню «точок зростання», забезпечення розвитку міжрегіонального та внутрішньорегіонального співробітництва, активізації місцевої (локальної) підприємницької ініціативи. Ключові слова: метрополізація, форми просторової організації ділової активності, індустріальний парк, регіон, розвиток.

Формування та розвиток міст-метрополій як потужних полюсів економічного зростання, поширення їх впливу на соціально-економічний розвиток прилеглих територій, а також включення у мережу інституційних зв'язків є необхідними передумовами побудови ефективних механізмів сучасної просторової політики розвитку України. Наукова дискусія з проблематики метрополізаційних процесів, окреслення їх впливу на організацію соціально-економічного простору ведеться такими вітчизняними вченими, як: І. Бистряков, О. Денисенко, Т. Мазур, М. Назарук, Г. Підгрушний, У. Садова, Ю. Стадницький, Г. Стеблій, О. Топчієв, В. Чужиков, Л. Шевчук, С. Шульц та ін.; зарубіжними науковцями: Ф. Бродель, Е. Глезер, Г. Горжеляк, П. Геддес, О. Дружинін, В. Змітрович, Ч. Еданс, Р. Ледрі, Т. Марковський, Т. Маршал, С. Сассен, Е. Соїя, Р. Флоріда та ін. Однак на сьогодні залишається мало висвітленою проблематика метрополізації у її інституційному вимірі, зокрема у питаннях формування та просторового розвитку форм ділової активності у просторі метрополій, що актуалізує це дослідження. Метою статті є дослідження інституційно-економічних передумов, аналіз стану та окреслення напрямів розвитку індустріальних парків як однієї з перспективних форм просторової організації ділової активності в контексті метрополізації.

Регіональні міста-метрополії формують інноваційно-інвестиційний вплив на прилеглу територію, оскільки володіють надпотужним інтелектуальним, науковим і освітнім потенціалом, забезпечені інноваційною, фінансовою, інформаційною, транспортною інфраструктурою тощо. Така синергія взаємодії та концентрація потенціалів розвитку суспільства (економічного, культурного й інформаційного тощо) у містах-метрополіях забезпечує підключення регіонів до глобальних зв'язків і процесів за рахунок передачі метрополіями імпульсів розвитку, що виникають з міжнародних комунікаційних, організаційних та інформаційних зв'язків, на прилеглих територіях та трансформацію їх економічної структури [1, 2, 3].

Розвиток потужних метрополійних міст є каталізатором розвитку перспективних просторових форм економічної діяльності та організації ділової активності, зокрема таких як мережеві структури, виробничі та інноваційні кластери, індустріальні парки, он-лайн платформи, холдинги, ТНК тощо

У сучасних умовах розвиток просторової організації бізнесу і вибір її оптимальних форм є основним чинником конкурентоспроможності регіональної економіки, адже сприяє локалізації ділової активності, формуванню «точок зростання», забезпеченню розвитку міжрегіонального та внутрішньорегіонального співробітництва, активізації місцевої (локальної) підприємницької ініціативи. Розвиток перспективних просторових форм організації ділової активності (локальні та складні інтегровані форми) сприяє усуненню територіальних диспропорцій і внутрішньорегіональної асиметрії соціально-економічного розвитку за рахунок зміцнення економічного потенціалу локальних просторових утворень, у тому числі найменших територіальних громад.

Таким чином, напрацювання дієвих організаційно-інституційних та економічних механізмів формування та регулювання просторової організації бізнесу дозволить: підвищити економічну спроможність територіальних громад на основі стимулювання локальних форм ділової активності; забезпечити соціально-економічну інтегрованість і збалансованість регіонального розвитку; створити сприятливі умови для реалізації конкурентних переваг різних видів бізнесу та територій, на яких вони розташовані; оптимально поєднати підприємства різних галузей у регіоні на основі трансформації просторово-секторальної структури його економіки; оптимізувати вибір місця локалізації підприємств різних видів, розмірів, галузей, форм власності; підвищити рівень капіталізації регіону та його зовнішньоекономічної інтегрованості.

Як інструменти стимулювання розвитку окремих просторових форм організації ділової активності слід розглядати інвестиційну, інноваційну, соціальну, бюджетну, податкову, регіональну політики; державні інвестиції, державно-приватне партнерство, цільові програми, пільгові умови розміщення (переміщення) підприємств для розосередження центрів надконцентрації економічної активності та утворення нових центрів ділової активності за межами міських поселень; субсидії, трансферти, дотації тощо з Державного бюджету на підтримку пріоритетів територіального розвитку тощо.

Розвиток такої перспективної форми просторової організації ділової активності як індустріальні парки є потужним рушієм локального розвитку, інструментом подолання депресивності окремих регіонів і посилення їх конкурентоздатності. Створення індустріальних парків широко використовується у багатьох країнах Європи та світу для активізації інноваційного регіонального розвитку [4, с. 25]. Зокрема, у Туреччині функціонує 148, Угорщині – 206, Польщі – 81 індустріальний парк.

Розвиток індустріальних парків як ефективного механізму реалізації інноваційних підходів в організації інноваційного промислового виробництва та як перспективної просторової форми ділової активності має такі позитивні ефекти для економіки регіону:

1. Фінансово-економічні ефекти: підвищення ділової активності регіону та розвиток інноваційного підприємництва; підвищення інвестиційної привабливості регіону та налагодження ефективних механізмів консультативно-дорадчого та інформаційного супроводу інноваційної діяльності в регіоні; підвищення конкурентоспроможності внутрішнього виробництва та підвищення конкурентоспроможності на глобальних ринках інвестицій; комерціалізація результатів вітчизняних прикладних і фундаментальних наукових досліджень за рахунок освоєння нових ідей і винаходів; зростання бази оподаткування за рахунок збільшення кількості фірм і компаній; збільшення реальних надходжень до бюджетів усіх рівнів, що дозволяє розширити фінансову базу для реалізації локальних проектів розвитку.

2. Соціальні ефекти: підвищення рівня зайнятості населення за рахунок створення нових робочих місць; підвищення рівня добробуту населення шляхом зростання рівня трудових доходів; зростання якості професійно-технічної освіти через залучення випускників до проходження виробничих практик на фірмах індустріального парку; підвищення культурного рівня життя населення та подолання явища депривації населення локалітету.

3. Містобудівні ефекти: подолання екологічних викликів великих міст за рахунок винесення промислових об'єктів за межі населених пунктів та освоєння нової концепції промислового виробництва типу грінфілд; сприяння розвитку високотехнологічних та інноваційних видів підприємництва, об'єктів креативного бізнесу та обслуговуючої інфраструктури в центрах – метрополісах як варіанта нового концепту ревіталізації старопромислових районів; формування нових точок зростання на периферії метрополійних ареалів, що сприяє ефективній декомпозиції економічного простору регіону.

Історія створення індустріальних парків України сягає 2006 р., коли була прийнята Концепція створення індустріальних парків. Наступні етапи розвитку індустріальних парків супроводжувалися організаційною діяльністю щодо включення положень розвитку індустріальних парків до регіональних стратегій розвитку. Новим поштовхом у розвитку індустріальних парків стало прийняття

низки нормативних документів, що складають правове поле функціонування цієї просторової форми організації ділової активності

Закон України «Про індустріальні парки» визначає правові та організаційні засади створення та функціонування індустріальних парків, регулює взаємовідносини між ініціатором створення, керуючою компанією та учасниками індустріального парку, встановлює порядок здійснення господарської діяльності в межах індустріального парку та механізми взаємодії з органами влади. Відповідно до згаданого закону [5], індустріальний парк – це визначена ініціатором створення відповідно до містобудівної документації, облаштована відповідною інфраструктурою територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері промислового виробництва, а також науково-дослідну діяльність, діяльність у сфері інформації і телекомунікацій на умовах, визначених законом і договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку.

Створення і функціонування індустріальних парків на території України здійснюється на таких засадах: вільного доступу до інформації про можливість використання земель для створення індустріальних парків; конкурентності у виборі керуючої компанії на землях державної та комунальної власності; гарантування прав на земельні ділянки у межах індустріального парку; державної підтримки створення індустріальних парків; державного стимулювання залучення інвестицій в індустріальні парки.

За даними Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України за станом на кінець 2015 р. сформовано 43 пропозиції місцевих органів влади щодо створення індустріальних парків, існує 15 концептуальних дизайнів індустріальних парків, під індустріальні парки заплановано виділення 6000 га земель в 21 регіоні України.

Відповідно до українського законодавства [5], передбачена система державної підтримки для стимулювання розвитку індустріальних парків, що, зокрема, включає:

- 1) звільнення ініціаторів створення (суб'єкти господарювання та керуючі компанії) у разі будівництва об'єктів у межах індустріального парку від пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту;
- 2) надання керуючим компаніям та ініціаторам створення – суб'єктам господарювання за рахунок коштів Державного бюджету безвідсоткових кредитів, цільового фінансування на безповоротній основі для облаштування індустріальних парків;
- 3) звільнення керуючих компаній та учасників індустріального парку від сплати ввізного мита у разі ввезення устаткування, обладнання та комплектуючих до них, якщо такі не виробляються в Україні та не входять в групу підакцизних товарів, але будуть використані для облаштування індустріального парку та здійснення господарської діяльності у його межах.

Щодо стану функціонування індустріальних парків в Україні, то більшість наявних проектних пропозицій і розроблених концептів індустріальних парків є нереалізованими, і наразі лише 13 індустріальних парків внесені до Реєстру індустріальних парків України (табл. 1).

В Україні, як правило, ініціатором створення індустріального парку є органи місцевої влади, які:

- 1) з одного боку, краще обізнані з природо-географічним, соціально-економічним та інфраструктурним потенціалом території, а отже краще усвідомлюють пріоритети та концепцію її розвитку;
- 2) з другого, – однак, мають значні труднощі (через брак кваліфікованих кадрів) з розробкою детального бізнес-плану розвитку індустріальних парків та обмежений досвід їх інвестиційної промоції, стратегії залучення компаній до парку;
- 3) органи місцевої влади, виступаючи ініціаторами створення індустріального парку, часто намагаються затвердити концепцію розвитку парку з надто широким спектром видів діяльності, що можуть там впроваджуватись. Поєднання часто несумісних за своєю технологічною структурою виробництв на

Таблиця 1

Індустріальні парки, включені до Реєстру індустріальних парків України* **

	Найменування / місце розташування	Дата вк-чення	Строк	Площа	Кількість роб. місць	Види діяльності
1	«Доліна»/м. Доліна, Івано-Франківська обл.	03.02.2014	30 р.	27,14 га	2000	Приладобудування, електроніка, елементи автомобілебудування, легка промисловість, харчова промисловість, переробка деревини, логістика, складування.
2	«Славута»/м. Славута, Хмельницька обл.	07.02.2014	50 р.	50 га	Нема даних	Металообробка; виробництво будівельної продукції; деревообробна промисловість; обробка тваринних, харчових продуктів і смакових речовин, текстильне виробництво.
3	«Львівський індустріальний парк «Ряне-2»/м. Львів	07.02.2014	50 р.	23,49 га	Від 500 до 2500	Деревообробка, целюлозно-паперова промисловість, видавничі справи; виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування; виробництво гумових і пластмасових виробів.
4	«Індустріальний парк «Коростень»/м. Коростень, Житомирська обл.	01.04.2014	30 р.	42,2 га	350	Легка промисловість, автомобілебудування (комплектуючі), електроніка, виробництво енергозберігаючого обладнання; харчова промисловість, логістичний центр.
5	«Центральний»/м. Кременчу к. Полтавська обл.	01.04.2014	50 р.	168,6 га	3555	Машинобудування, логістика, IT – технології та електроніка, малий і середній бізнес, альтернативна енергетика та машинобудування.
6	«Соломоново»/с. Соломоново, Ужгородський район, Закарпатська обл.	06.06.2014	30 р.	66,2 га	5400	Машинобудування, виробництво автомобілів.
7	«СВЕМА»/м. Шостка, Сумська обл.	06.06.2014	30 р.	92 га	2000	Хімічне виробництво, виробництво фармацевтичних виробів, будівельних матеріалів, деревообробка, виробництво з пластмаси.
8	«Перший український індустріальний парк»/с. Велика Димерка, Броварський район, Київська обл.	08.07.2014	40 р.	105 га	2000	Харчове, фармацевтичне, деревообробне, меблеве, поліграфічне виробництво, автомобілебудування, металообробка.
9	«ВіописНіІ»/м. Київ	01.09.2014	39 р.	56,74 га	35000	Сфери високих технологій, енергоефективність, енергозбереження.
10	«Ратк»/Комінтернівський район, Одеська обл.	01.09.2014	49 р.	16 га	1195	Переробна, приладобудівна, нафтохімічна промисловість, автомобілебудування, робототехніка.
11	«Кривбас»/м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.	01.09.2014	30 р.	26,03 га	2245	Машинобудування, виготовлення будматеріалів, логістичний центр, легка промисловість та «hi-tech».
12	«Індустріальний парк «Тросцянецький»/ м. Тросцянець, Сумська обл.	14.10.2014	30 р.	39,96 га	500	Облаштуванням інженерно-транспортної інфраструктури для розміщення на ній виробничих, складських та адміністративних приміщень підприємств харчової (легкої) промисловості.
13	«Мироцьке»/с. Мироцьке, Києво-Святошинський район, Київська обл.	03.05.2016	30 р.	36,67 га	Нема даних	Виробництва будівельних матеріалів, розвиток деревообробної, легкої, харчової, електротехнічної промисловості, приладобудування, альтернативної енергетики, матеріально-технічного постачання і збуту, сектору IT.

* Джерело: розроблено автором на основі [6]; ** (станом на 25.04.16 р.).

обмеженій території не лише створює проблеми під час проектної реалізації ідеї створення парку, але і знижує його інвестиційну привабливість і зрозумілість для потенційних інвесторів.

У Львівській області планується розмістити 4 індустріальні парки, три з яких локалізуються в межах функціонального впливу великого міста – регіональної метрополії: Львівський індустріальний парк «Рясне-2», Кам'янка-Бузький індустріальний парк, Новороздільський індустріальний парк, Яворівський індустріальний парк. Проекти індустріальних парків реалізуються в межах Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2007-2013; партнерами проекту є міська громада Любачів (Польща), громада Любачів (Польща), Яворівська районна рада, Новороздільська міська рада, Інститут регіонального розвитку (Львів, Україна) [7].

Така просторова локалізація дозволяє досягти синергетичного ефекту взаємодії територіальних громад різного ієрархічного рівня в межах метрополійного утворення, а також слугує стимулом активізації локального розвитку та формування нових точок економічного зростання регіону загалом (рис. 1).

Чинниками, що стримують розвиток індустріальних парків як ефективного механізму активізації локального розвитку, є такі:

- 1) загалом несприятливі умови підприємницької діяльності, що пов'язані як з політичною кризою та війною на сході країни, так і з недобросовісними проявами в адмініструванні та державному регулюванні господарської діяльності суб'єктів господарювання [8];
- 2) амбівалентність фінансового стимулювання розвитку індустріальних парків з боку Державного та місцевих бюджетів, що проявляється у відсутності норми щодо обов'язковості надання державної підтримки, складності процедури її надання та непрозорості механізмів фінансової підтримки учасників парку;
- 3) неврегульованість податкових і митних преференцій для суб'єктів господарювання в межах індустріального парку [9], а також відсутність процедури штрафних санкцій і системи контролю за нецільовим використанням коштів, вивільнених за рахунок такого стимулювання розвитку індустріальних парків;
- 4) обмеженість інфраструктурного забезпечення розвитку індустріальних парків, пов'язана зі складністю доступу до мереж електро – газо- та водопостачання, монополізацією цього ринкового сегменту, а також неврегульованістю питань щодо розбудови та надання технічних умов щодо приєднання до мереж енергетичних об'єктів розподіленої енергетики (зокрема, енергооб'єктів альтернативної енергетики) на території індустріальних парків;
- 5) нерозвиненість бізнес-інфраструктури в умовах створення індустріального парку на вільних від забудови територіях не периферії метрополійних ареалів;
- 6) неврегульованість земельних питань [10], пов'язана зі складністю виділення земель державної чи комунальної власності для індустріального парку, стягнення орендної плати за земельні ділянки, зміни цільового призначення тощо.

Використання потенціалу розвитку індустріальних парків як перспективної просторової форми організації ділової активної, що сприяє зростанню фінансово-економічної самодостатності територіальних громад, вимагає здійснення низки законодавчих та інституційних кроків щодо:

- 1) налагодження механізму державно-приватного партнерства та залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів для розбудови індустріальних парків, транспортної та технологічної інфраструктури, просторово обґрунтованого включення комплексу індустріального парку до наявної господарської та містобудівної системи населених пунктів;
- 2) використання інституційно-кадрового потенціалу великих міст-метрополій для залучення коштів міжнародних кредитних установ, розробки та

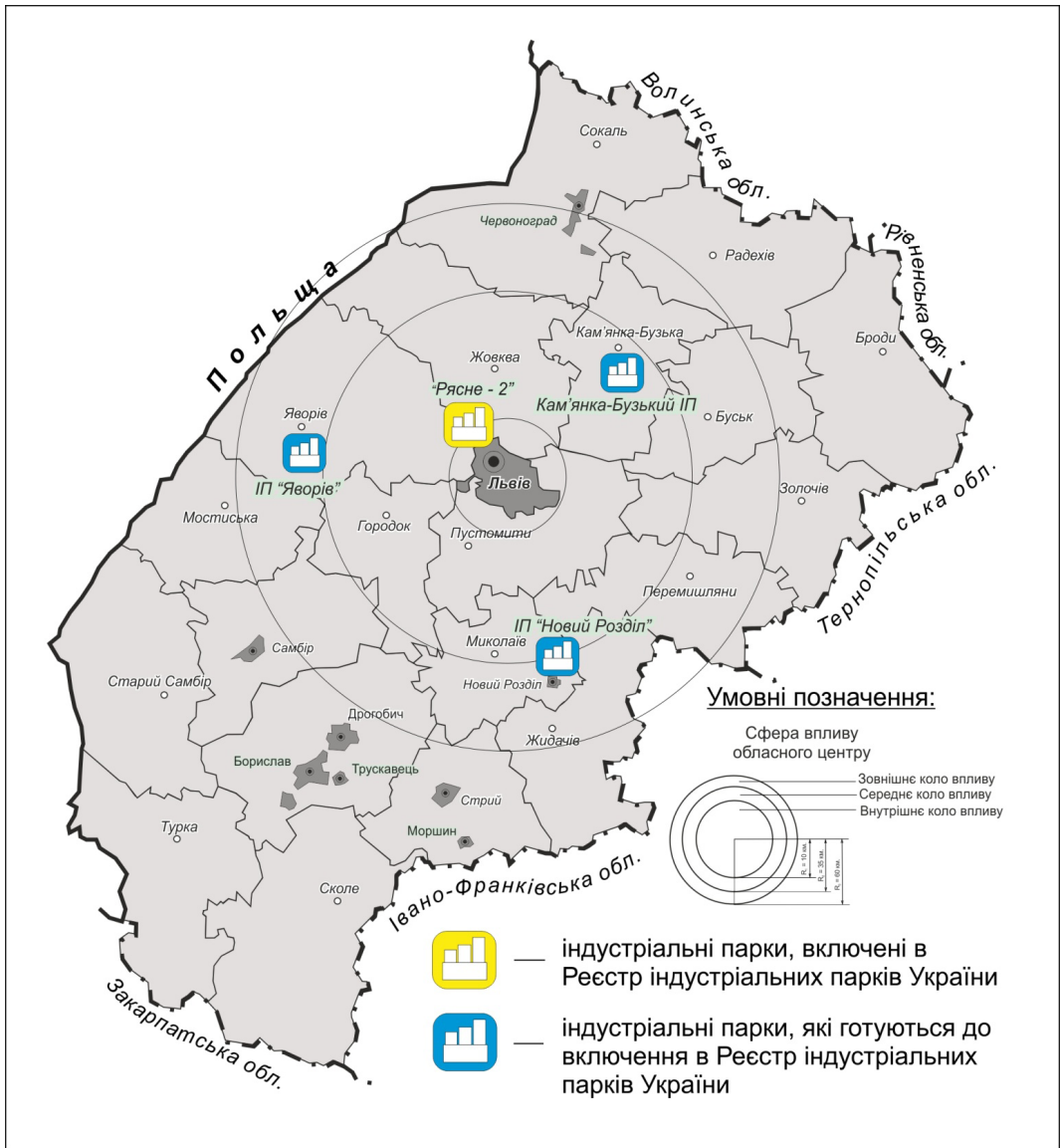

Рис. 1. Індустріальні парки Львівської області

Розроблено авторами.

підключення концептів розвитку індустріальних парків до міжнародних фінансово-економічних зв'язків і потоків, міжнародної промоції та маркетингового просування ідеї індустріальних парків серед ділових кіл і стратегічних інвесторів на економічних форумах, зустрічах бізнес-асоціацій, агенцій регіонального розвитку тощо;

- 3) розвитку системи фахового навчання та вдосконалення професійних навичок працівників органів місцевого самоврядування у сфері управління інвестиційною діяльністю для їх активнішого включення у процеси формування апікацій на отримання донорського фінансування, підготовку інвестиційних пропозицій і формування бізнес-планів розвитку індустріальних парків у відповідних територіальних громадах;
- 4) удосконалення інструментів податкового стимулювання та амортизаційної

політики для учасників індустріальних парків задля створення додаткових стимулів для інвестиційної діяльності, а також гарантування стабільності спеціального режиму господарювання та системи контролю за проявами зловживань;

- 5) розробки комплексу організаційно-економічних заходів міжмуніципально-го діалогу щодо використання перспективних просторових форм організації ділової активності як інструментів децентралізації, збалансованого розвитку громад, раціонального використання локальних економічних ресурсів і функціонального зонування території відповідних локалітетів.

Розвиток перспективних просторових форм організації ділової активності має стати вагомим конкурентною перевагою, передумовою зростання якості життя населення та розвитку економічного потенціалу міст, регіонів та країни. У зв'язку з цим подальші дослідження розвитку перспективних форм просторової організації ділової активності будуть фокусуватись на аналізі чинників розвитку різних форм просторової організації бізнесу у територіально-суспільних системах різного ієрархічного рівня, оцінці фінансово-економічного впливу перспективних форм ділової активності на соціально-економічний розвиток відповідних локальних просторових систем та обґрунтуванні пропозиції щодо вдосконалення регіональної політики на державному, регіональному та локальному рівнях у контексті стимулювання нових точок економічного зростання та розвитку перспективних форм просторової організації бізнесу в умовах метрополізації.

Список використаних джерел

1. Melnyk M. I. Conceptual approaches and applied aspects of spatial and functional analysis of metropolisation processes in the region / M. I. Melnyk // *Economic Annals-XXI* (Економічний часопис-XXI). – 2014. – Issue 11-12. – P. 80-84. – Retrieved from <http://soskin.info/ea/>
2. Kushniretska O. V. Metropolization processes in the context of spatial transformation of economy: development potential of the cultural metropolitan function of regional centres / O. V. Kushniretska // *Formation strategy of economic structures: the tools and practices: [Collective monograph] / edited by A. Berezin, M. Bezpartochnyi.* – Riga: Landmark SIA. – 2016. – 254 p. – P. 140-149.
3. Kushniretska O. V. Metropolization dualism / L. P. Kazmir, O. V. Kushniretska // *Prospects of world science – 2015: Materials of the XI International scientific and practical conference.* – Vol. 2. Economic science. – Sheffield: Science and education, 2015. – 88 p. – P. 47-50.
4. Павлюк А. Розвиток індустріальних парків в Україні: проблеми політики стимулювання / А. Павлюк // *Економіст.* – 2016. – № 1. – С. 25-28.
5. Закон України «Про індустріальні парки» від 21.06.2012 р. №5018-VI / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>
6. Інформація про індустріальні (промислові) парки, включені до Реєстру індустріальних (промислових) парків // Офіційний портал Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – 2016. – 03.06. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b7c98e95-35ef-4e4b-a612-88a0404ac6d2&title=InformatsiiaProIndustrialni-promislovi-Parki-VkliucheniDoRestruIndustrialnikh-promislovikh-Parkiv>
7. Індустріальні парки: можливості і перспективи розвитку промисловості // Офіційний портал Львівської обласної державної адміністрації. – 2014. – 11.06. – Режим доступу : <http://loda.gov.ua/news?id=11528>
8. Щодо механізмів запровадження індустріальних парків в Україні. Аналітична записка // Офіційний портал Національного інституту стратегічних досліджень. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/509>
9. Напрями удосконалення політики стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні : Аналітична записка // Офіційний портал Національного інституту стратегічних досліджень. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1734>
10. Індустріальні парки: проблеми закону, майданчиків і землі // Сайт BizNews.com.ua – Новини нерухомості та бізнесу в Україні. – 2016. – 22.03. – Режим доступу : <https://www.biznews.com.ua/industrialni-parki-problemi-zakonu-maydanchikiv-i-zemli>

References:

1. Melnyk, M. I. (2014). Conceptual approaches and applied aspects of spatial and functional analysis of metropolisation processes in the region. *Ekonomichnyy chasopys-XXI – Economic Annals-XXI*, 11-12, 80-84.
2. Kushniretska, O. V. (2016). Metropolization processes in the context of spatial transformation of economy: development potential of the cultural metropolitan function of regional centres. In A. Berezin, M. Bezpartochnyi (Eds.), *Formation strategy of economic structures: the tools and practices*. Riga: Landmark SIA, 40-149.

3. Kazmir, L. P., & Kushniretska, O. V. (2015). Metropolization dualism. In *Prospects of world science. Materials of the XI International scientific and practical conference*. Sheffield: Science and education, Vol. 2, 47-50.
4. Pavlyuk, A. (2016). Rozvytok industrial'nykh parkiv v Ukraini: problemy polityky stymuliuvannia [The development of industrial parks in Ukraine: problems of policy stimulation]. *Ekonomist – Economist*, 1, 25-28.
5. Supreme Council of Ukraine (2013). *Pro industrial'ni parky [On the industrial parks]*: Law of Ukraine, adopted on 2012, June 21, 5018-VI. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5018-17> [in Ukrainian].
6. Informatsiia pro industrial'ni (promyslovi) parky, vklucheni do Reiestru industrial'nykh (promyslovykh) parkiv [Information on industrial (industrial) parks in the Register of industrial (industrial) parks] (2016, June 03). Official portal of Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. Retrieved from <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b7c98e95-35ef-4e4b-a612-88a0404ac6d2&title=InformatsiiaProIndustrialni-promislovi-Parki-VklucheniDoRestruIndustrialnykh-promislovykh-Parkiv> [in Ukrainian].
7. Industrialni parky: mozhlyvosti i perspektyvy rozvytku promyslovosti [Industrial parks: opportunities and prospects of the industry development] (2014, June 11). Official portal of Lviv Regional State Administration. Retrieved from <http://loda.gov.ua/news?id=11528> [in Ukrainian].
8. Shchodo mekhanizmiv zaprovadzhennia industrial'nykh parkiv v Ukraini [Regarding the mechanism for the implementation of industrial parks in Ukraine] (Analytical Note). (2016). Official portal of National Institute for Strategic Studies. Retrieved from <http://www.niss.gov.ua/articles/509> [in Ukrainian].
9. Napriamy udoskonalennia polityky stymuliuvannia rozvytku industrial'nykh parkiv v Ukraini [Directions of improvement of policy stimulation of the industrial parks development in Ukraine] (Analytical Note). (2016). Official portal of National Institute for Strategic Studies. Retrieved from <http://www.niss.gov.ua/articles/1734> [in Ukrainian].
10. Industrialni parky: problemy zakonu, maidanchyviv i zemli [Industrial parks: the problems of law, platforms and land] (2016, March 22). Website BizNews.com.ua – News of Real Estate and Business in Ukraine. Retrieved from <https://www.biznews.com.ua/industrialni-parki-problemi-zakonu-maydanchyviv-i-zemli> [in Ukrainian].

Melnyk M. I., Kushniretska O. V. Industrial parks' spatial development in terms of metropolisation.

Under the conditions of today's global economic integration and institutional transformation the processes of metropolisation are the most important processes of spatial development. Formation and development of metropolises as powerful poles of economic growth, the spread of their influence on the socio-economic development of the surrounding areas, as well as their inclusion into the network of supranational social, financial, and institutional linkages are essential prerequisites to building reasonable and effective mechanisms for spatial policy of regions' development. It is argued that synergy interaction and concentration of social development potentials (financial, economic, innovative, informational, educational, cultural) in the metropolitan cities provides connectivity of regions with global communications and processes through the transfer of metropolises development impetus arising from international communicational, organizational and informational links onto the surrounding area and the transformation of its economic structure. Development of powerful metropolitan cities is a development catalyst of the advanced forms of business spatial organization and organization of business activities, such as network structure, innovative clusters, technology parks, industrial parks, business incubators, online businesses, holding companies, multinationals and so on. It is argued that the development of business spatial organization and selection of its best forms is one of the main factors of regional economy competitiveness, as it helps the localization of business activity, the formation of «points of growth», the development of interregional and intraregional cooperation and the activation of local entrepreneurship.

Keywords: metropolisation, form of spatial organization of business activity, region, development.

Мельник Мар'яна Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач сектору просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України» (e-mail: mar.melnyk@gmail.com).

Melnyk Maryana Ivanivna – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Head of the Sector of spatial development of the SI “Institute of Regional Research n.a. M.I. Dolishniy of the NAS of Ukraine”.

Кушнірецька Оксана Василівна – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник сектору просторового розвитку ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» (e-mail: okushniretska@gmail.com).

Kushniretska Oksana Vasyliivna – Ph.D. (Econ.), Senior Researcher of the Sector of spatial development of the SI «Institute of Regional Research n.a. M.I. Dolishniy of the NAS of Ukraine».

Надійшло 21.04.2016 р.